

הקדמה - מנכ"ל מכון ירושלים לחקר ישראל

אנו שמחים להציג לקוראים את השנתון הסטטיסטי לירושלים, ה-30 במניין, היוצא לאור משנת 1982, על ידי מכון ירושלים לחקר ישראל ועיריית ירושלים.

ירושלים, בירת ישראל, העיר הגדולה והמורכבת בישראל, היא מקום מושבן של קבוצות אוכלוסייה הנבדלות בשלל תחומים – לאום, דת, אורח חיים, דפוסי תעסוקה, מגזרי חינוך ועוד. לצד תמונת המצב הכללית של העיר, השנתון הסטטיסטי מבקש לרדת לעומק המורכבות הירושלמית ולהציג את המציאות הירושלמית רבת הפנים בתחומים מגוונים. השנתון מספק תשתית נתונים עבור חוקרים, אנשי מקצוע ומקבלי החלטות, לניתוח מגמות, לבחינת אלטרנטיבות ולעיצוב מדיניות מבוססת ידע. כמו כן, משמש השנתון את הציבור הרחב בהכרות תחומי החיים בירושלים ובהבנת המציאות העירונית באמצעות הנתונים ומעבר לדימויים ולתדמיות.

השנתון הנוכחי, יוצא לאור כמדי שנה בשפה העברית-אנגלית. השנה, במהדורת ה-30, יוצא השנתון לאור, לראשונה, גם בשפה עברית-ערבית. זאת בעידודו ובתמיכתו של נשיא המדינה, ראובן ריבלין. מהדורה זו תוכל להוות כלי עבודה עבור מקבלי החלטות דוברי ערבית ותשמש את תושבי ירושלים הערבים שמהווים כ-37% מכלל תושבי העיר.

השנתון הסטטיסטי לירושלים מהווה נדבך חשוב בתכנית העבודה של מכון ירושלים לחקר ישראל לשנת 2016 הכוללת בין היתר: מחקר על פיתוח התיירות בירושלים, מחקר על תעשיות עתירות ידע – פיתוח תעשיות הביו-טק וההי-טק ומחקר ליווי, ייעוץ והערכה של תכניות בתחום ההשכלה הגבוהה. לראשונה, ייצא לאור שנתון סטטיסטי לחברה החרדית בישראל שנערך בשיתוף עם המכון הישראלי לדמוקרטיה. בנוסף, נעסוק בפרויקט תשתיתי בשיתוף צוות תכנית אב לתחבורה שיכלול תחזית אוכלוסייה ופריסת מרכזי תעסוקה, חינוך, ומוקדי פעילות אחרים. בתחום הגיאופוליטי, נמשיך בניתוח המציאות המורכבת של מזרח ירושלים והסכסוך הישראלי-פלסטיני באמצעות עיסוק בסוגיות כגון: סכסוכים במקומות קדושים, תמורות בסטטוס קוו, מעמד התושבות מרחבי עבודה משותפים ומצב שכונות במזרח העיר. כמו כן, נעסוק בפיתוח כלים פיננסיים לטובת קידום העיר, פיתוח מודלים לקיימות עירונית ומחקרים רבים אחרים.

מכון ירושלים לחקר ישראל הוא מכון מחקר אקדמי עצמאי למחקרי מדיניות, הפועל שלא למטרות רווח, בנושאי ירושלים, החברה החרדית, גיאופוליטיקה וכן בנושאי מדיניות סביבה וקיימות, חדשנות פיננסית וצמיחה.

השנתון הינו תוצר של עבודה אינטנסיבית של צוות המכון. אני מודה לד"ר מאיה חושן, עורכת השנתון ולחברי הצוות: יאיר אסף-שפירא, יועד שחר, אלון קופרארד, מיכל קורח, דפנה שמר, קרולין קלנברג על עבודתם המקצועית והמסורה. אנו מקווים ששנתון זה יוסיף נדבך חשוב לידע על ירושלים, ויסייע בקידום תוכניות לפיתוחה, לקידומה ולמעמדה כבירת ישראל.

מאיר קראוס

מנכ"ל, מכון ירושלים לחקר ישראל